

(1-4) Olives negres del montó, plegades del terra quan ja estan mig seques (mortes) es fiquen amb un poc de sal i alguna planta aromàtica i es poden menjar el mateix dia.

(1-5) Olives verdes xafades, ficades amb aigua i molta sal uns quants dies, després adobar al gust de cada casa amb vinagre, alls, cebes, llorer, branques de fonoll tendres, llima, taronja, orégan, comins, herbes aromàtiques del terreny.....; als deu dies es poden consumir, però hi ha que tindre la precaució de no tocar l'adob ni en les mans, ni en un culler metàl·lic, perquè es faria malbé la conserva d'olives.

2-) Les rames verdes per a l'aliment del ramats especialment el cabrí i per fer gabells d'aportació de matèria orgànica als conreus agrícoles.

3-) La llenya per utilitzar-la com a combustible per a les llars de foc, per cuinar i per calentar-se.

4-) La fusta, molt apreciada i utilitzada massivament en carpinteria i ebanisteria, (treversers, llindars de portes, finestres, mobles i estris de cuina, barres de sènies, vigues per als sostres, estris agrícoles....)

CONCLUSIONS FINALS

1-) Sense cap dubte, es tracta d'una explotació agrícola que pertanyeria als habitants d'una alqueria rural islàmica que estaria en algun lloc més llunyà.

2-) Plantaren els peus d'algunes de les oliveres que es poden veure hui en dia.

3-) Opine que no hi havia ninguna alqueria rural musulmana emplaçada dins d'aquesta parcel·la d'oliveres, sí pels voltants.

4-) Les restes ceràmiques correspondrien als contenidors d'aliments i d'aigua, que serien el sostent dels treballadors del terreny, per passar les llargues jornades de treball sense tindre que traslladar-se al lloc de vivenda.

Per transportar les collites utilitzarien canastres, cistells fets artesanalment de tires de canyes, ventalls trentzats, joncs i d'altres vïmets.....que no han deixat cap tipus de rastre però que han sigut utilitzats i fabricats pels humans durant milers d'anys .

5-) Sobre les pedres minerals cristallitzades, cap la possibilitat que foren recollides per ser utilitzades com a peces de joc per a nens o adults. De fet als humans sempre s'han vist fascinats pels cristalls minerals, utilitzant-los en esoterisme, fetixisme, amulets, joies, adornaments, curanderisme, jocs,.....

6-) El camí que passa pel costat, si que seria una via de comunicació d'època Medieval, entrellaçant totes les alqueries sarraïnes disperses per l'entorn, pròximes i llunyanes; com Pou Morinilla, Garroferal de Prades,

Almedixer, Castellnou, Cuartico, i les alqueries dels Termes de Torreblanca, de Les Coves i Alcalà, podem dir que la zona estava ben comunicada. El tipus de camins no tindrien ni comparació amb els actuals, degueren de ser sendes que permetien el trànsit habitual a les persones, cavalleries i mercaderies; la funció més important d'aquests camins rudimentaris de llarg recorregut, seria marcar la ruta més recta, facilitant el seguiment i la direcció, evitant les pèrdues dels viatgers foranis .

7-) Tota la partida estava molt habitada amb una demografia molt alta, per una gent de cultura islàmica molt prolífica, provinents del nord d'Àfrica que invadiren militarment les terres valencianes en el segle VIII de la nostra era.

8-) Estos assentaments sarraïns i les seues terres de cultius son abandonats molt avanç de la reconquesta Cristiana .

Es sabut que per el domini de les terres Hispanes i podem pressuposar per extensió, que també per la nostra comarca, degueren haver moltes rivalitats, conflictes interns i fronterers, guerres civils, ètniques, tribals i religioses.... entre els mateixos Musulmans (Berebers, Almoràvids, Almohades) pel poder dels Califats, Taifes, Emirats, Regnes.....; eren gent molt conflictiva i amb la invasió militar d'aquesta comarca van eliminar als escassos habitants hispans locals.

9-) Els materials antròpics ceràmics, que es nomenen en aquest treball, després de prendre nota de les observacions, són dipositats per J.E.P.B., una altra vegada en el seu lloc de trobada.

BIBLIOGRAFIA :

- Un Hish Valenciano: Shün (Uxó) en la Vall d'Uxó (Castelló) II – Andrés Bazzana C.P.A.C. N°20; páginas 317 –344 .
- Site-refuge, grotte-sanctuaire ou abri de bergers du Moyen Age?. La grotte de “ Las Jualentejas”, à Fuentes de Ayódar (Castellón) . Andrés Bazzana .Quad. Preh. Arq. Cas. N° 17, 1996 .pàgines 527-550.
- Excavaciones de 1988 en el asentamiento islámico de la Font Voltá (Ares del Maestrat , Castellón) Alfredo González Prats. Quad. Preh. Cast. N°16, 1994. Pag.235-243.
- El povet de Morinilla i els primers Masovers de la partida Canterera (Les Coves de Vinroma , Castelló) comarca Alt Maestrat. Juan Emilio Prades Bel. Revista de la Associació Cultural Tossal Gros; any 2002. Coves de Vinromà.